

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Indledning

Strategien beskrevet i dette dokument er udtryk for bestyrelsens ambition om og arbejde med at kvalificere og skærpe Lilleskolernes Sammenslutnings formål. Dette har bestyrelsen gjort ved at formulere en række bestræbelser og indsatsområder med strategiske mål, der tilsammen kan og skal medvirke til at opfylde foreningens formål:

- At formidle viden om lilleskolernes skolesyn, erfaringer og virksomhed til nye skoleinitiativer, nye medlemmer og andre interesserede.
- At understøtte medlemsskolerne i deres udvikling med hensyn til pædagogik, undervisning, ledelse og organisation.
- At fremme samspillet på tværs af medlemsskolerne imellem ledere, medarbejdere, bestyrelser, forældre og børn.
- At repræsentere medlemsskolerne i anliggender, hvor lilleskolerne har egne, særlige interesser som skoleform.

Lilleskolernes Sammenslutning er et fællesskab for og omkring lilleskolerne. Når vi i det følgende skriver "lilleskolerne", er det som en samlebetegnelse for de frie grundskoler, der er medlem af Lilleskolernes Sammenslutning. Skoler der hver især er deres egne og har deres egne særpræg, men som er fælles om den kritiske pædagogiske dialog, den frie pædagogiske tænkning og et ønske om at være på forkant med den pædagogiske udvikling – altid med øje for barnet og det samfund vi laver skoler i og til. Grundlaget for Lilleskolernes Sammenslutning er netop pædagogisk og hverken ideologisk, politisk eller religiøst.

Det betyder også, at Lilleskolernes Sammenslutning er forening for en bred række af skoler. Skoler der alle har det tilfælles, at de løbende engagerer sig i den evige samtale om pædagogik, ledelse og samfund, og som har mod til at kaste et kritisk og reflekteret blik på egen praksis såvel som det samfund de laver skole i og til. Hvad enten de pædagogiske og skolepolitiske bevægelser går i retning af bæredygtighed, dannelse, testfrihed, praksisfaglighed eller andre pædagogiske strømninger, så skal den enkelte skole kunne argumentere for sine måder at arbejde pædagogisk på, sine måder at lede på og sine måder at indrette sig på. Det handler helt afgørende om at være skarp på skolens *hvorfor* såvel som skolens *hvordan*, så det er den enkelte skoles aktører, der styrer skolens form, indhold og retning.

Lilleskolernes Sammenslutning er skolernes forening, og det skal de indsats og opmærksomhedspunkter, LS arbejder med, afspejle. Konkret betyder det et stærkt fokus på lilleskolernes rammer og retning ud fra en præmis om, at meningen med skolen ligger på den enkelte skole og ikke i Lilleskolernes Sammenslutning.

Vi kan i fællesskab formulere et mål om levende lilleskoler med høj kvalitet og samfundsrelevans - og en retning at gå. Men vi kan ikke i foreningsregi beslutte noget for - og om - den enkelte selvejende lilleskoles praksis. Dette strategipapir er således udtryk for Lilleskolernes Sammenslutnings ambitioner for foreningens arbejde, indflydelse og indsats for skolerne. Ambitioner der til syvende og sidst er forankret i et ønske om at være en forening i bevægelse og en forening, der agerer.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Indhold

Lilleskolernes Sammenslutning og
pædagogikken

Aktiviteter og arrangementer

Lilleskolerne er ikke for alle,
men alle er velkomne

Lilleskolernes Sammenslutning
og det skolepolitiske landskab

Lilleskolernes Sammenslutning
og de andre skoleforeninger

Sekretariatsbetjening,
rådgivning og organisation

Kommunikation

Hvert afsnit består af en kondensering af hovedpointerne, en brødtekst og strategiske mål på området frem mod 2025. I læsningen er det muligt at springe direkte fra afsnittets resumé til målbeskrivelserne.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Lilleskolernes Sammenslutning og pædagogikken

Dette afsnit handler om, hvordan Lilleskolernes Sammenslutning arbejder med at understøtte og udvikle skolernes pædagogiske praksis og arbejde via netværk, aktiviteter, arrangementer, vidensproduktion og – publikation, oplæg og rådgivning.

I Lilleskolernes Sammenslutning samles børn, medarbejdere, ledelser, bestyrelser og forældre fra hele landet om kritisk og frigørende pædagogik, musiske, kreative og skabende fællesskaber, demokrati, fordybelse, fag og fagligheder – med en fælles ambition om:

- at børnene oplever, at de er en del af skolens fællesskaber.
- at børnene klædes på til at se verden og andre fra et andet perspektiv end det rent personlige.
- at børn såvel som voksne forholder sig nysgerrigt til hinanden og til samfundet, går verden kritisk i møde og bliver i stand til at se tingene i deres sammenhænge ved at undersøge deres forudsætninger, begrænsninger og muligheder.
- at børnene bliver fagligt udfordrede og fagligt rustede til at begå sig på såvel som udenfor skolen.

Via netværk, aktiviteter og arrangementer, udgivelser og undersøgelser, oplæg og rådgivning søger vi i Lilleskolernes Sammenslutning at give medlemsskolerne mulighed for at opleve sig som værende del af et fællesskab, hvori de kan genkende, forblive og forny sig selv; et fællesskab hvor man bliver udfordret på og bakket op i den skole, man laver; et fællesskab hvor man tør stille de svære spørgsmål til hinanden og tør række ud efter hinanden; et fællesskab hvor skolens aktører bliver klædt fagligt på til at lave en skole med et tydeligt indhold, et værdigrundlag og holdninger og en skole man altid, børn som voksne, kan være i dialog med.

Lilleskolernes Sammenslutning ønsker at videreføre og udvikle det arbejde, som allerede gøres, og som har det overordnede formål at beskrive og styrke lilleskolernes mangfoldige pædagogiske praksis. Vi vil gerne udbrede kendskabet til lilleskolernes måder at arbejde pædagogisk på, så de forskellige måder at indrette sig på og tilgange til at arbejde fagligt med skolens fag, fagområder og fællesskaber, kan danne afsæt for at indgå i dialog, debat og samarbejde med hinanden på tværs af skolerne og med skole- og uddannelsesverdenen generelt.

Det er med andre ord en rød tråd i foreningens arbejde, at understøtte og udfordre forskellige aspekter og områder, der har med lilleskolernes pædagogiske arbejde og praksis at gøre – i samarbejde med den enkelte skole, ved at understøtte og skabe netværk på tværs af skolerne, ved at analysere og beskrive aktuelle pædagogiske og skolepolitiske tendenser og tiltag og bringe dem i spil i forbindelse med foreningens aktiviteter. I disse år fylder begreber og spørgsmål om inklusion, diagnoser, læring og læringsmål, dokumentation, tests, digitale læreplaner og -læringsplatforme, dannelse og demokrati, individ og fællesskab, bæredygtighed, livsduelighed/robusthed, etc. De sætter på forskellig vis og med forskellig styrke sine aftryk i de måder, der tænkes, tales og arbejdes med pædagogik. Om nogle år er det sikkert nogle andre begreber, tilgange og forståelser, der fylder. Pædagogisk arbejde såvel som skolen i sin helhed står aldrig stille og bliver altid til i små forskydninger af det, der var i går.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Til hver en tid er det Lilleskolernes Sammenslutnings ambition at spørge kritisk ind til tidens pædagogiske luner og skabe fælles udgangspunkter for at kunne reflektere over og styrke egen praksis og eget anliggende som lilleskole.

Hvorfor lilleskole, hvordan lilleskole og hvad er den bedste lilleskole for jer er omdrejningspunkter i foreningens arbejde for at holde samtalen om lilleskolens opgave og pædagogik i gang som en naturlig del af hverdagen for den enkelte ansatte, ledelse og bestyrelse, på den enkelte skole såvel som i regi af Lilleskolernes Sammenslutning.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Beskrive, styrke og formidle forståelsen af lilleskolernes pædagogiske arbejde og praksis via blandt andet vidensproduktion og -publikation.
- Videreudvikle et stærkt udbud af kurser med fokus på det pædagogiske arbejde på lilleskolerne og det aktuelle skole- og uddannelseslandskab.
- Understøtte og udvikle, at lilleskolerne er et sted, hvor lærere og pædagoger har mulighed for vise an til en verden, der er værd at være i, hvor de har et ansvar for skolen og undervisningen og har mulighed for og lyst til at udfolde og udforske deres faglighed.
- Understøtte og udvikle, at lilleskolerne er et sted, hvor det er tilladt at fejle, hvor børnene får og tør have deres egne holdninger og har et fællesskab at træde frem for og være en del af.
- Understøtte og udvikle, at lilleskolerne er et sted, hvor den pædagogiske faglighed kan blomstre. Hvor man i en levende praksis kan arbejde med fag og faglighed og have høje ambitioner for børnenes faglige såvel som sociale velbefindende.

Aktiviteter og arrangementer

Dette afsnit handler om foreningens funktion som pædagogisk aktivitetsforening. Det er foreningens bestræbelse gennem aktiviteter og arrangementer at tilføre skolerne værdi i deres udfoldelse af egenart, selvforståelse og udvikling, og det er en klar ambition, at aktiviteterne er relevante for og henvender sig til skolens forskellige niveauer og problemfelter.

Lilleskolernes Sammenslutning er en aktivitetsforening, og det gennemstrømmer hele foreningens virke. LS bliver til og fungerer i kraft af sin kontakt til skolerne – herunder ikke mindst sine aktiviteter og arrangementer. Lilleskolernes Sammenslutning får sin dynamik og relevans, fordi skolerne engagerer sig i det fælles, i de mødesteder som LS' aktiviteter i bund og grund er. Fælles for arrangementerne i Lilleskolernes Sammenslutning er, at de søger at give deltagernes egne holdninger og meninger om deres egen praksis og den enkelte lilleskole mere klarhed, form og retning – blandt andet ved at udfordre de sandheder om pædagogik, undervisning, skole, ledelse, etc., der hersker på bjerget.

Hvordan og hvorfor vi laver skole, hvordan vi udforsker og udfordrer tidens børne-, lærings-, ledelses- og dannelsessyn, diskussionen om, hvilke veje vi vil gå pædagogisk, samt overvejelserne om, hvordan vi vil svare på

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning 2019

de skolepolitiske strømninger, der kommer imod os, er nogle af de centrale spørgsmål, der stilles ved og med arrangementerne, og som LS arbejder med at holde skolerne og hinanden skarpe på.

Udgangspunktet for aktiviteterne i Lilleskolernes Sammenslutning er en ambition om, at de skal tilføre værdi til skolerne i deres udfoldelse af egenart, selvforståelse og udvikling. Dette indebærer, at aktiviteterne skal adressere skolens forskellige niveauer og problemfelter; de skal både gå tæt på det pædagogiske og ledelsesmæssige arbejde, på skolen som institution/organisation såvel som løfte blikket til skolepolitiske tendenser og samfundsmæssige strukturer; de skal både henvende sig til den daglige ledelse, bestyrelserne såvel som de ansatte; og så skal de konsekvent bringe forståelse af og perspektiver på samspillet mellem pædagogik, ledelse og samfund i spil.

Lilleskolernes Sammenslutning støtter også op omkring aktiviteter, hvor værtsskabet ligger blandt de enkelte skoler. Det drejer sig i særdeleshed om Lilleskolernes Musik- og Teaterfestival som hvert år samler mere end 1000 børn og unge fra landets lilleskoler til to dage med scenekunsten i centrum, men også minifestivalen, Lilleskolernes Parlament, ledernetværkene og andre netværk og initiativer i blandt foreningens medlemsskoler.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Videreføre og udvikle foreningens nuværende aktivitetsniveau for:
 - o Bestyrelser
 - o Den daglige ledelse
 - o Personale
- Videreføre og udvikle den nuværende opbakning og støtte til arrangementer for børn og unge på lilleskolerne herunder:
 - o Lilleskolernes Musik- og Teaterfestival
 - o Minifestivalen
 - o Lilleskolernes Parlament
- Etablere og understøtte netværk for formandskaber på lilleskolerne.
- Igangsætte 'Lilleskolernes eksperimentarium' – et mødested for lærere og pædagoger, hvor nye ideer og perspektiver på undervisning og pædagogisk arbejde kan sættes i spil og udvikles.
- Understøtte de faciliterede netværk som en naturlig del af lilleskolelandskabet.
- Etablering af LISA: Lilleskolernes pædagogiske tænketank.
- Afholdelse af et årligt symposium, "Viden om ...", der sigter bredt og samler aktører indenfor den danske grundskole.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Lilleskolerne er ikke for alle, men alle er velkomne

Dette afsnit handler om lilleskolernes målgruppe og om at udbrede/ styrke et generelt kendskab til skoleformen. Lilleskolerne kan som værdibaserede skoler ikke være lige relevante for alle, men står åbne for alle og ønsker en bred mangfoldighed.

Som skoler for børn er det til stadighed vigtigt at holde fast i, at lilleskolen er for alle børn, og at den ikke må lukke sig om sig selv. Men det betyder ikke, at alle forældre er interesserede i lilleskolen. Som skoler med pædagogisk kant og bestemte værdigrundlag, kan og skal lilleskolerne ikke være lige interessante og relevante for alle. Det betyder ikke, at mangfoldighed og fællesskaber på tværs af køn, klasse, etnicitet og anden 'bagage' ikke står centralt for og på lilleskolerne, men det betyder, at man som forældre skal kunne bakke op om det pædagogiske grundlag, den enkelte skole hviler på og praktiserer.

Lilleskolernes Sammenslutning støtter i sit arbejde skolerne i at fastholde og udvikle stærke og tydelige pædagogiske værdier, kommunikere om dem til sine aktører og omverdenen og omsætte dem i en dynamisk og levende praksis. Et centralt opmærksomhedspunkt i dette arbejde er relationen mellem det værdigrundlag, den enkelte skole står på og praktiserer, og de forældre, der befolker skolen. Nye generationer af forældre stiller nye spørgsmål til skolen, ligesom nye generationer af lærere og pædagoger gør det. Så hvordan organiserer man sig på skolen, som bestyrelse, daglig ledelse, ansatte og forældre, så der er plads til samtalen om skolens rammer og retninger; så man løbende tager stilling til, hvad det er for en skole man laver og vil lave; og så man har en fælles forståelse af den skole, man er fælles om at skabe? Det er spørgsmål, som Lilleskolernes Sammenslutning optages af, og som foreningen via sine aktiviteter og tiltag ønsker at bidrage med kvalificerede bud på. Bud, der matcher den virkelighed, de enkelte skoler står i, og som samtidig griber fat i de bevægelser og tendenser, som kan læses på et mere generelt plan.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Udvikling og styrkelse af de tilbud foreningen allerede har (Regionsmøder, Lilleskoletræf, Intromøde for nye bestyrelsesmedlemmer, Intromøde for nye ansatte på lilleskolerne, mv.).
- Udvikling og styrkelse af rådgivningen i spørgsmål om værdigrundlag, praksis, skole og forældre, bestyrelse og ledelse.
- Udbrede og udvikle forældre og ansatte på lilleskolernes fælles forståelse af, hvad lilleskolerne generelt og den enkelte lilleskole i særdeleshed står på og står for.
- Skærpe og udvikle forældre og ansattes kendskab til de lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer for "deres" skole.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Lilleskolernes Sammenslutning og det skolepolitiske landskab

Dette afsnit handler om lilleskolernes placering i og relevans for omverdenen. Det handler om, hvordan vi som lilleskoler bidrager med kvalificerende, kritiske og nysgerrige blikke på pædagogik, ledelse og samfund, og hvordan vi ønsker at være og gøre os synlige i landskabet fremover.

Som lilleskoler skal og vil vi vedblive med – både på den enkelte skole og sammen – at kvalificere, forbinde og udvikle markante og kritiske skolepolitiske holdninger og pædagogiske tanker i en stærk og levende praksis. Som skoleform er lilleskolerne et udtryk for, at et kritisk, pædagogisk alternativ kan være levedygtigt og meningsfuldt i praksis. Det vil vi sammen, som lilleskoler, gøre endnu tydeligere – både på skolerne og overfor omverdenen.

Lilleskolerne har ambitioner på egne såvel som på samfundets vegne. På den måde er pædagogikken, det pædagogiske arbejde på skolerne og måden at indrette og organisere sig på mere eller mindre direkte svar på mangler ved og ønsker til det omgivende samfund – og særligt den måde det på forskellig vis opstiller betingelser for og forventninger til børn, forældre og skole. Lilleskolerne har aldrig været neutrale, og i dag som i morgen er det vigtigt, at nogen tør skabe fremadrettede og anderledes mulige verdener; at nogen tør gå nye veje eller holde fast i gamle for at kunne svare på mangler og udfordringer ved samfundet – det nære, det nationale og det globale.

Vi ser lilleskolerne som modige svar på at lave skole i sin egen ret – med et skarpt blik for det omkringliggende samfunds diskurser, interesser og påvirkninger. Lilleskolernes idealer og praksis er på en og samme tid både reaktioner og symptomer på samfundets udvikling; de er opgør med og til tider en insisteren på dogmer og en praksis 'der virker', og de er bestræbelser på og et ønske om at vise an til en frihed til at indrette, organisere sig og arbejde pædagogisk på måder, som man vurderer er bedst for børn som voksne.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Fremtræde og deltage i debatten om den danske grundskoles situation og udvikling såvel som i debatten om frihed, folkestyre, lighed og demokratisk dannelse.
 - o Et årligt symposium, "Viden om..."
 - o Indlæg i forskellige trykte medier – dagblade såvel som fagtidsskrifter
 - o Udgivelse af antologien: Lille skole – hvad nu? Version 2.0
 - o Deltagelse ved diverse arrangementer (Uddannelsesmødet i Nørre Nisum, Folkemødet på Bornholm, landsmøder, mv.)
- Styrke og udvikle Lilleskolernes position lokalt og nationalt som klare og kvalificerede bud på at lave skoler, der er ambitiøse fagligt og socialt og seriøse (mod)svar på samfundsmæssige forhold og tendenser.
- Arbejde for en stærk bestyrelse og et styrket formandskab, der kan samle skolerne i mødet med omverdenen og som til hver en tid kan møde verden og gøre sig gældende med en tydelig og repræsentativ stemme.
- Arbejde for et tættere samarbejde med de øvrige skoleforeninger omkring politiske og pædagogiske spor og tendenser.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Lilleskolernes Sammenslutning og de andre skoleforeninger

Dette afsnit handler om Lilleskolernes Sammenslutnings placering i og arbejde ind i det aktuelle skoleforeningslandskab, og der stilles skarpt på nuværende og mulige samarbejder, hvor LS som pædagogisk aktivitetsforening og værdimæssig interesseforening fremtidssikres bedst muligt og oplever størst mulig indflydelse og størst mulighed for at bidrage.

Det er helt centralt for Lilleskolernes Sammenslutning, at de spørgsmål, vi er optaget af og arbejder med, står og skal stå i tæt relation til den virkelighed, skolerne befinder sig i. Det er skolerne, der tegner foreningen.

Aktuelt er Lilleskolernes Sammenslutnings medlemsskoler også medlemmer af Dansk Friskoleforening. Ikke via Lilleskolernes Sammenslutning som 'forening i foreningen', men som enkeltskoler og på samme vilkår som de øvrige medlemmer af friskoleforeningen. LS vil arbejde for at få det bedste ud af denne dobbeltorganisering – for lilleskolerne og for friskolerne - for LS er noget i sig selv, men også noget sammen med andre. Derfor er et godt og frugtbart samarbejde med Dansk Friskoleforening omkring aktiviteter, rådgivning og skolepolitisk interessevaretagelse et helt centralt spor i foreningens strategi.

Lilleskolernes Sammenslutning vil til hver en tid være orienteret mod at sikre, at der er et sekretariat og en bestyrelse, der har den fornødne styrke til at arbejde for lilleskolerne i Danmark – det gælder både aktiviteter, rådgivning og repræsentation.

Konkret betyder det, at LS vil se nærmere på, om foreningens vedtægter er tidssvarende og muliggør en udvikling og sikring af LS fremadrettet, og at vi vil afsøge og forsøge at optimere samarbejdsflader og -muligheder med Dansk Friskoleforening, som vi i hverdagen og i vores vedtægter er knyttet til, såvel som de skoleforeninger og aktører, der på forskellig vis i øvrigt udgør landskabet.

Dette handler også om, hvordan og hvor LS bedst kan komme til orde og diskutere og udfordre det til enhver tid dominerende skolepolitiske og pædagogiske landskab med kritiske perspektiver og gode praksiseksempler fra skolerne.

I Lilleskolernes Sammenslutning ønsker vi at bidrage til et styrket samarbejde på tværs af alle de frie skoleforeninger og vil gøre vores for en stærkere samlet stemme i sektoren. Blandt andet ved at deltage i og invitere til arrangementer for den frie skolesektors aktører.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Sikre at LS' vedtægter til enhver tid reflekterer foreningens ambitioner og ønsker.
- Etablere og fastholde solide og gensidige samarbejdsrelationer med sektorens øvrige skoleforeninger og aktører – med fokus på i at inspirere til og skabe rum for diskussioner om pædagogik, ledelse og samfund, og rammer og retning for at drive og udvikle frie skoler.
- Arbejde for at samarbejdet med Dansk Friskoleforening udvikler sig på en måde, der er til gavn for begge foreninger, vores medlemsskoler og skolernes forskellige aktører.
- Fokuser og skærpe LS' deltagelse i arbejdet for en stærkere samlet stemme i sektoren.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Sekretariatsbetjening, rådgivning og organisation

Dette afsnit handler om, hvordan Lilleskolernes Sammenslutning er organiseret som forening, hvordan sekretariatet arbejder i et krydsfelt mellem teknisk og værdimæssig rådgivning, og hvordan der fremover arbejdes videre på at fremtidssikre LS gennem et styrket sekretariat og formandskab.

LS yder service til lilleskolerne i spørgsmål om pædagogiske, ledelsesmæssige og organisatoriske forhold. Det være sig fra kontoret på Vartov såvel som ude på de enkelte skoler. Rådgivningen har særligt fokus på den enkelte skoles situation og mulighed for at fastholde og udvikle sit pædagogiske fundament og være en skole for de børn og voksne, der befolker den. Det er skolens ve og vel, drift og udvikling, der er rådgivningens hovedsigte. Dette afspejler rådgivningen, og derfor kan og skal Lilleskolernes Sammenslutning ikke agere fagforening eller rådgivningsinstans for skolernes ansatte. Foreningen skal derimod gennem sin rådgivning klæde skolerne på til at forstå og have øje for skolens forskellige aktører og deres rolle på og for skolen. Hvordan man indretter sig som skole, holder fast i eller forandrer sit værdigrundlag, sine rammer, sin praksis etc. skal således være det bærende spor i foreningens rådgivning.

Det er samtidig vigtigt, at rådgivningen er opmærksom på, om der politisk tages initiativer såvel som i skoleformen opstår praksis, der principielt set synes at modvirke intentionerne i friskoleloven – og i givet fald tage skridt til at få belyst og drøftet dette nærmere.

Henvendelser vedrørende konflikter mellem personale og ledelse, der antager fagpolitisk, juridisk karakter, sendes videre til og varetages af Dansk Friskoleforenings sekretariat.

Sekretariatet i Lilleskolernes Sammenslutning tager sig også af rådgivningen af nye skoleinitiativer og støtter op om disse under hele processen.

Foreningens rådgivning skal være af høj faglig karakter, sådan at både skoler og samarbejdspartnere kan få gavn heraf.

Lilleskolernes Sammenslutnings bestyrelse

Bestyrelsen i Lilleskolernes Sammenslutning består af syv medlemmer og to suppleanter og konstituerer sig på det første bestyrelsesmøde efter repræsentantskabet – et repræsentantskab, hvor hver skole har én stemme. Medlemmer såvel som suppleanter deltager i bestyrelsesmøderne og bestyrelsens arbejde, sidstnævnte uden stemmeret.

LS' bestyrelse er en arbejdende bestyrelse. Det vil sige en bestyrelse, hvor alle tager del i arbejdet og altså fungerer som mere end referencegruppe for en formand. Det er en ambition for LS' bestyrelse at den i sin form og praksis afspejler de forståelser af deltagelse, demokrati og inddragelse, der gør sig gældende på og for lilleskolerne. Bestyrelsen afholder som udtryk for dette en række af sine årlige møder rundt omkring på lilleskolerne.

Det tilstræbes at alle i bestyrelsen kommer til orde, at alle tager del i og vil stå på mål for arbejdet – og at arbejdet fordeles mellem bestyrelsens medlemmer. På samme måde er der også behov for et formandskab, der

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning 2019

udover at tage sig af den arbejdsgiverfunktion foreningen har overfor sit sekretariat, kan repræsentere foreningen mellem møderne. Der ligger nogle arbejdsopgaver her, som kræver at formandskabet i LS styrkes og det vil bestyrelsen de kommende år arbejde hen imod. Ikke på bekostning af den relativt flade struktur i bestyrelsen, men for at LS kan stå stærkere i samarbejdet med andre skoleforeninger og i det skolepolitiske landskab.

Lilleskolernes Sammenslutnings økonomi

For at Lilleskolernes Sammenslutning kan realisere de ambitioner for foreningen som dette strategipapir er udtryk for, kræver det et større og mere stabilt økonomisk råderum. Et råderum som dels skal omsættes i et større og mere bæredygtigt sekretariat, dels skal omsættes i en stærkere bestyrelse og dels skal omsættes i en styrkelse og udvidelse af foreningens aktiviteter, berøringsflader og stemme.

Bestyrelsen vil i de kommende år arbejde på og afsøge mulighederne for at forbedre foreningens økonomiske rammer og vilkår. Ét spor i dette arbejde handler om at tiltrække nye medlemsskoler. Et andet spor handler om at søge fondsmidler – alene såvel som i samarbejde med andre – og i det hele taget at etablere rentable samarbejder med andre aktører. Et tredje spor handler om at styrke de samarbejder, der allerede er indgået (ved fx at sam-finansiere projekter/ansættelser). Og et fjerde spor handler om medlemsbegrebet; herunder mulighed for at enkeltpersoner, interesserede skoler og organisationer, m.fl. i fremtiden kan tilslutte sig LS via nye typer medlemsskaber.

Lilleskolernes Sammenslutning skal ikke give overskud, men have en økonomi, så der kan være den fornødne ro, kapacitet med mulighed for daglig sparring og kvalificering, og styrke i sekretariatet og i bestyrelsen til at fastholde og udvikle en forening som skolerne har glæde af i dag og kan regne med er der i morgen.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Løbende justering, nuancering og styrkelse af rådgivningen af skolerne i forhold til bevægelser på skolerne og i det skolepolitiske landskab.
- Arbejde for, at LS har et robust og attraktivt sekretariat med flere ansatte.
- Styrke og udvikle samarbejdet mellem LS og andre skoleforeninger omkring frie grundskolers organisation, ledelse og pædagogiske praksis.
- Styrkelse af LS' økonomi, så det økonomiske råderum udvides og stabiliseres:
 - o Årsplaner for søgning af projektmidler.
 - o Afsøgning af muligheder for og konkrete initiativer rettet mod at få flere medlemsskoler – herunder muligheden for at enkeltpersoner såvel som at skoler udenfor Dansk Friskoleforening kan blive medlemmer.
- Understøtte at de økonomiske rammer for bestyrelsen og formandskabet afspejler en forening med repræsentation og aktivitet mellem bestyrelsesmøderne.

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

Kommunikation

Dette afsnit handler om, hvordan LS vil arbejde for og med at styrke og udvikle kommunikationen fra og om foreningen både internt og eksternt. Det handler både om at sikre kvaliteten af rådgivningen, de pædagogiske diskussioner og relevansen af aktiviteterne internt og om eksternt at synliggøre foreningens åbne arrangementer, publikationer og andres skolars mulighed for at blive medlem af en pædagogisk aktivitetsforening med kant.

Lilleskolernes Sammenslutning arbejder med at beskrive og styrke formidlingen af viden om lilleskolernes skolesyn, erfaringer og virksomhed til nye skoleinitiativer, nye såvel som eksisterende medlemmer og det brede uddannelsesfelt. Udvikling og styrkelse af dette arbejde er omdrejningspunktet for et videre kommunikationsarbejde, der er opdelt i tre områder: Den lille verden, som udgøres af medlemsskolerne; den mellemstore verden, som udgøres af de øvrige skoleforeninger og samarbejdspartnere; og den store verden, som udgøres af det skolepolitiske og samfundsmæssige niveau.

I kommunikationen med medlemsskolerne, herunder også nye skoleinitiativer, bestræber LS sig på at bidrage til/ sørge for, at lilleskolerne får øje på hinanden, kan spejle sig i hinanden og understøttes i deres muligheder for at møde og komme med pædagogiske bud på tidens udfordringer.

I den interne kommunikation bringes aktuelle forhold, tiltag og tendenser med relevans for lilleskolerne frem via analyser, beskrivelser og debatindlæg i de månedlige nyhedsbreve og løbende opslag på sociale medier. Desuden skal viden om lilleskolernes opkomst og historie være tilgængelig via foreningens hjemmeside ligesom kendskabet til hinanden understøttes og udvikles gennem forskellige netværk og formidling af netværkenes aktiviteter og formål.

Det er en ambition for kommunikationen med medlemsskolerne, at den favner den bredde som lilleskolerne afspejler og den skarphed hvorved de viser sig; at den henvender sig til og er opmærksom på skolens forskellige aktører (men ikke nødvendigvis på samme tid); at den er kritisk og perspektiverende i forhold til skolepolitiske tiltag og pædagogiske (mode)luner; og at den har en form, der gør den tilgængelig på tværs af skolerne.

Skolen er for børn. Og det er ligeledes en ambition, at børnenes stemme styrkes og bæres frem. I LS ønsker vi fremadrettet at skabe muligheder og rum for, at børnenes stemme vedrørende skolen, dens aktiviteter og undervisning får fylde og bliver hørt.

Hvad angår kommunikationen med de øvrige skoleforeninger arbejder LS på, at nyhedsbreve, foreningens årsskrift og andre publikationer så vidt muligt videreformidles, og den adgang LS har til at tale skolevirke på baggrund af værdier i forskellige fælles foreningsfora skal (op)dyrkes. Dels fordi det vil styrke lilleskoleidentiteten, og dels fordi det vil kunne bidrage til og præge en stærkere fælles stemme i sektoren. Kommunikation på dette niveau bidrager også til at vise lilleskolerne frem for en større kreds af skoler.

På samme måde er det et aspekt ved kommunikationen med *den store verden*, at få synliggjort lilleskolernes måder at arbejde pædagogisk og indrette sig på som skole – som fagligt solide og ambitiøse bud på at lave skole til tiden. Via deltagelse i den offentlige debat om skolens formål, form og mål vil LS også fremadrettet og i

STRATEGIPAPIR

Lilleskolernes Sammenslutning
2019

højere grad være med til at stille spørgsmål til den skolepolitiske diskurs og tage del i diskussioner omkring pædagogik, ledelse og samfund – gerne underbygget af den praksis, der går for sig på lilleskolerne. Lilleskolernes deltagelse i og bidrag til den offentlige debat skal med andre ord være funderet i pædagogik.

Strategiske mål frem mod 2025:

- Den lille verden: udvikle og styrke kendskabet til hinanden og den pædagogikfaglige sparring gennem formidling af foreningens aktiviteter, skolernes erfaringer, lilleskolernes historie, børnenes fortællinger og perspektiver, mv.
- Den mellemstore verden: udvikle og styrke kendskabet til lilleskolernes nysgerrige, kritiske og kvalificerende blikke på pædagogik, ledelse og samfund via nye samarbejder med andre skoleforeninger.
- Den store verden: Etablere en platform (gennem arrangementer og faglige samarbejder) hvorfra lilleskolernes pædagogiske arbejde kan bruges som indspark i og kvalificerende bidrag til den offentlige samtale om skole.
- At dokumentere og præsentere lilleskolernes pædagogiske praksis og arbejde både skriftligt og mundtligt – indenfor alle tre områder.
- Publicering af antologi: Lille skole, hvad nu? – version 2.
- Formidle resultater af faglige samarbejder med eksterne aktører (mundtligt og skriftligt).